

Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026
za rok 2025

**GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ**

*Organ do którego kierowane jest sprawozdanie: **Rada Miejska w Kłobucku***

*Składane przez: **Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłobucku***

*Podstawa prawna działania: **ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.)***

*Podstawa prawna złożenia sprawozdania: **art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz uchwała nr 638/LXIX/2023 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026”***

*Okres sprawozdawczy: **rok 2025***

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która została uchwalona „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami” (preambuła ustawy).

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 został przyjęty uchwałą nr 638/LXIX/2023 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026”. Adresatami programu są rodziny zamieszkujące Gminę Kłobuck, w szczególności rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej oraz rodziny z dziećmi z niepełnosprawnością, rodziny z problemem alkoholowym i przemocą. Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie ukierunkowane będzie na całą rodzinę, a nie na poszczególnych jej członków. Taki rodzaj pomocy doprowadzi do trwałych zmian w rodzinie i będzie przeciwdziałał wyuczonej bezradności. Wsparcie rodziny ma służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych. Podstawą rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowie prawidłowych relacji w rodzinie. Pomoc rodzinie powinna być w miarę wczesna i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczanie w pełnieniu podstawowych funkcji.

Celem głównym jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez rozwój systemu wsparcia dla rodzin.

Celami szczegółowymi są: udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i rodzinom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie i działania profilaktyczne na rzecz wzmocnienia rodziny.

Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i rodzinom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej

Zadania	Realizator	Wskaźniki realizacji zadań
1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku	liczba rodzin objętych pomocą finansową – 213 (w tym objętych pomocą z uwagi na trudności opiekuńczo-wychowawcze i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – 23 rodziny) z uwzględnieniem poszczególnych form pomocy: • zasiłek stały – dla 70 osób i rodzin; • zasiłek okresowy – dla 120 osób i rodzin; • zasiłek celowy dla 187 osób i rodzin; • zasiłki rodzinne z dodatkami – 428 rodzin dla 637 dzieci; • zasiłki pielęgnacyjne – 454 rodziny, w których uprawnionych było 470 osób; • świadczenie pielęgnacyjne – 163 rodziny dla 170 osób (od świadczeń pielęgnacyjnych opłacano składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne); • świadczenie rodzicielskie – 27 osób i rodzin; • jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 23 rodziny dla 23 dzieci; • Fundusz Alimentacyjny – 40 rodzin dla 62 dzieci.
2. Objęcie pomocą żywnościową	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku	• liczba osób skierowanych do Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus Podprogram 2024 – wydano 143 skierowania dla 290 osób, w tym 62 dzieci do 18. roku życia; • liczba przyznanych zasiłków celowych na zakup żywności z programu rządowego „Posiłek w domu i szkole” – dla 182 rodzin.
3. Objęcie pomocą w formie stypendiów i wyprawek szkolnych wszystkich dzieci wymagających tej formy	Centrum Ekonomiczno-Administracyjne w Kłobucku	• liczba przyznanych wyprawek szkolnych – 40; • liczba przyznanych stypendiów szkolnych – 56.
4. Współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku	• liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – 12; • liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 2.

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie i działania profilaktyczne na rzecz wzmacniania rodziny

Zadania	Realizator	Wskaźniki realizacji zadań
1. Rozwój usług asystentury rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku	• liczba rodzin korzystających z wsparcia asystentów rodzin – 21 rodzin; • liczba asystentów – 3 (od stycznia 2025 r. do października 2025 r. – 2 etaty, od listopada 2025 r. do grudnia 2025 r. – 1,5 etatu).
2. Udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej i interwencji kryzysowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku	• liczba rodzin objętych pracą socjalną – 390 rodzin, w tym wyłącznie pracą socjalną – 83 rodziny; • liczba przeprowadzonych interwencji – 85.
3. Udzielenie pomocy	Gminny Ośrodek	• liczba dzieci objętych usługami opiekuńczymi – 1;

rodzinom z dziećmi w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	Pomocy Społecznej w Kłobucku	liczba dzieci objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi – 0.
4. Zapewnienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego osobom przeżywającym trudności	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kłobucku, Punkt Interwencji Kryzysowej, stowarzyszenia	- liczba miejsc poradnictwa specjalistycznego – 4; - liczba osób i udzielonych porad specjalistycznych – 105 osób i rodzin (124 porady).
5. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kłobuck	- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” – 53 rodziny; - liczba rodzin z dziećmi, objętych procedurą „Niebieskiej Karty” – 13 rodzin.
6. Zapewnienie osobom (rodzicom z dziećmi) bezpiecznego schronienia w przypadku stosowania wobec nich przemocy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku	liczba osób dorosłych i dzieci korzystających ze schronienia – 0
7. Zapewnienie dzieciom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – 12; - liczba placówek pieczy zastępczej na terenie Gminy Kłobuck – 3.
8. Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym oraz zadań o charakterze kontrolującym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu rodzinnego	kuratorzy sądowi	liczba rodzin objętych nadzorem kuratora – 21 rodzin
9. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku	liczba rozmów profilaktycznych w szkołach z terenu gminy – 80
10. Realizacja szkolnych programów	szkoły z terenu Gminy Kłobuck	liczba i rodzaj realizowanych programów – 1

profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych		
11. Współpraca z GKRPA w zakresie motywowania do podjęcia terapii i kierowania na leczenie uzależnień rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych kryzysem	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłobucku	• liczba wniosków o leczenie skierowanych do GKRPA – 34; • liczba osób dobrowolnie podejmujących leczenie – 5; • liczba osób, których sprawę skierowano do sądu – 9.
12. Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności sportowej, rekreacyjnej oraz kulturalnej	Miejski Ośrodek Kultury w Kłobucku, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kłobucku	liczba i rodzaj zorganizowanych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży: • OsiR w Kłobucku – 18; • MOK w Kłobucku – 11 (stałe formy zajęć) oraz inne imprezy kulturalne o różnym charakterze – 62.

Realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 starają się poprawić sytuację rodzin oraz pomóc rodzinom w codziennym funkcjonowaniu poprzez zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka w ramach swoich kompetencji. Nie wszystkie działania z realizacji Programu można przedstawić w formie wskaźników, gdyż jak się okazuje w trakcie zbierania danych od poszczególnych podmiotów, nie wszystkie instytucje i organizacje prowadzą rejestr rodzin, do których adresowany jest program.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku

Rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi doświadczające trudności w codziennym funkcjonowaniu, rodziny nieradzące sobie w prowadzeniu gospodarstwa domowego, rodziny z dziećmi z niepełnosprawnością oraz rodziny z problemem alkoholowym i przemocą, stanowią sporą grupę klientów korzystających ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej. W 2025 r. z terenu naszej gminy 21 rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i bezradnych w prowadzeniu gospodarstwa domowego objęto wsparciem asystenta rodziny.

Asystentura rodzinna jest bardzo ważnym ogniwem wsparcia rodziny, która polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron i zasobów członków rodziny. Asystent rodziny nie jest opiekunem rodziny, ale nosicielem zmiany, jest dla niej wsparciem. Do zadań asystenta rodziny należy m.in.: udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej i rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi, wspieranie aktywności społecznej, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin. Asystent wspólnie z rodziną opracowuje katalog możliwego do uzyskania wsparcia i występuje w jej imieniu do różnych podmiotów w celu umożliwienia rodzinie skorzystania z pomocy na podstawie pisemnego upoważnienia.

W 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku zatrudniał 3 asystentów rodziny (od stycznia 2025 r. do października 2025 r. – 2 etaty, od listopada 2025 r. do grudnia 2025 r. – 1,5 etatu).

Od 1 stycznia 2017 r. w związku z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829), poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze

szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”.

Ponadto, do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłobucku w 2025 r. nikt nie skorzystał ze wsparcia asystenta rodziny w związku z ustawą „Za życiem” oraz z uwagi na brak zgłoszeń nie udzielono świadczeń zagwarantowanych w ww. ustawie.

W 2025 r. wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłobucku z uwagi na potrzebę ochrony macierzyństwa objętych było 5 rodzin, w których przebywało 20 osób; z uwagi na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego objęto wsparciem 23 rodziny, w których przebywało 80 osób, w tym rodziny niepełne – 19 rodzin, w których przebywało 61 osób oraz rodziny wielodzietne – 8 rodzin, w których przebywało 36 osób. W 2025 r. z pomocy tegoż ośrodka ogółem skorzystały 43 rodziny z dziećmi, 20 rodzin niepełnych i 8 rodzin wielodzietnych. W ramach prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty” pracownicy socjalni wchodzący w skład grup diagnostyczno-pomocowych prowadzili poradnictwo socjalne i monitorowali sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz sytuację rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy. W ramach tych działań odbyły się 182 spotkania grup diagnostyczno-pomocowych oraz 107 spotkań monitorujących zakończone procedury „Niebieskiej Karty”.

W roku 2025 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku w ramach swoich zadań oferował pomoc psychoterapeuty. Pomoc skierowana była do mieszkańców Gminy Kłobuck borykających się z problemem uzależnienia oraz innymi trudnościami zagrażającymi wykluczeniu społecznemu. Pomoc psychoterapeutyczna udzielana jest na terenie Kłobuckiego Centrum Usług Społecznych zlokalizowanym przy ul. Sportowej 14 w Kłobucku. Prowadzenie pracy psychoterapeutycznej sfinansowano ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w kwocie 34 884,94 zł.

Z wsparcia psychoterapeutycznego w roku 2025 skorzystało 25 osób, odbyło się 376 spotkań z psychologiem. Każdorazowo częstotliwość odbywanych spotkań z osobami wymagającymi wsparcia, uzależniona była od indywidualnych potrzeb i możliwości tych osób.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku realizował projekt pn. „Centrum Integracji i Aktywności Społecznej” który skierowany był do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Jego celem było utworzenie na obszarze rewitalizacyjnym Gminy Kłobuck Centrum Integracji i Aktywności Społecznej, co pozwoliło na wzrost aktywności społecznej, w tym zdolności do zatrudnienia osób korzystających z pomocy społecznej oraz aktywizacja społeczna mieszkańców. W projekcie wzięło udział 47 osób. Okres zachowania trwałości projektu trwał do 30 czerwca 2025 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku do 30 września 2025 r. realizował projekt „SuperMoce Rodziny”, którego głównym celem było podniesienie jakości oraz dostępności usług dla mieszkańców Gminy Kłobuck z zakresu wspierania rodziny, w szczególności mając na uwadze rodziny w kryzysie oraz rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie dla rodzin realizowano poprzez dostęp do różnego rodzaju usług specjalistów. W ramach projektu rodziny mogły skorzystać z następujących usług: warsztaty dla rodziców oraz dzieci, poświęcone profilaktyce uzależnień wśród osób młodych, Szkoła Rodziców, gdzie dorośli mieli możliwość opanowania konkretnych metod wychowawczych oraz dzielenia się własnym doświadczeniem wśród innych uczestników, terapii rodzinnej, które przeznaczone były dla rodzin mających trudności z radzeniem sobie z konfliktami i problemami, indywidualnej terapii psychoterapeutycznej, gdzie wykwalifikowany specjalista miał możliwość pracy w pojedynkę z członkiem danej rodziny, prawnika, który oprócz indywidualnego doradztwa przeprowadził cykl szkoleń z zakresu podstaw prawa rodzinnego oraz prawa cywilnego. Dla dzieci z rodzin

przeżywających trudności dostępna była pomoc korepetytorów oraz zajęcia promujące wśród najmłodszych aktywne metody spędzania czasu wolnego. W trakcie zajęć aktywizujących dzieci miały możliwość realizowania i rozwijania swoich zainteresowań (zajęcia sportowe, kulinarne, gry planszowe, gry terenowe). Dodatkowym atutem prowadzonych zajęć była możliwość spotkania się z rówieśnikami w grupie, prowadzenia wspólnych rozmów, dzielenia się swoimi problemami oraz sukcesami. Ponadto, dzieci brały udział w następujących wycieczkach: wycieczka do Opola (m.in. Wieża Piatowska i ZOO), wycieczka do Mandorii, wyjście do Kręgielni „CoolKa”, wycieczka do Rancza „Zagata”, wycieczka do Rancza „Fiesta”. Wszystkie osoby zrekrutowane do udziału w projekcie bardzo chętnie i regularnie korzystały z usług oferowanych w ramach ww. projektu.

W marcu 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku rozpoczął realizację projektu „Pomocna Dłoń”, który realizowany jest w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Druga Szansa” gdzie liderem projektu jest stowarzyszenie, natomiast Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku jest partnerem. Celem projektu jest zapewnienie równego i szybkiego dostępu do usług oraz zwiększenie na terenie Gminy Kłobuck wsparcia w zakresie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osobami niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi, osobami w podeszłym wieku oraz wsparcie ich opiekunów faktycznych. W ramach działań zaplanowano: zwiększenie liczby osób objętych usługą opiekuńczą, w tym opieką sąsiedzką, objęcie asystenturą osób z niepełnosprawnościami mieszkających na terenie Gminy Kłobuck, zapewnienie miejsc całodobowej opieki wytchnieniowej, objęcie pomocą i wsparciem osób świadczących opiekę, w tym opiekunów formalnych i faktycznych oraz otoczenie osób korzystających z usług opiekuńczych, zorganizowanie opieki i pobudzenie aktywności społeczno-zawodowej osób starszych w ramach nowopowstałego klubu seniora pn. „Druga Młodość”, wdrożenie usług i narzędzi wspomagających i gwarantujących kompleksowość wsparcia w postaci teleopieki i systemów przywoławczych dla części uczestników projektu przebywających poza stacjonarną formą wsparcia, zapewnienie transportu osobom wykluczonym komunikacyjnie z terenu Gminy Kłobuck, w zależności do zgłaszanych potrzeb. Ośrodek w ramach działań w projekcie realizuje sąsiedzkie usługi opiekuńcze, usługi teleopieki, psychoterapię indywidualną, usługi grupy wsparcia oraz usługi prawnika. Z sąsiedzkich usług opiekuńczych skorzystały 22 osoby, z usług teleopieki skorzystały 4 osoby, z indywidualnej psychoterapii 5 osób, z usług grupy wsparcia 3 osoby, a z usługi prawnika 1 osoba.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku realizuje również Gminny Program dla Rodzin wielodzietnych – „Karta Dużej Rodziny”, którego celami są: promowanie modelu rodziny wielodzietnej, pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej oraz wspieranie rodzin wielodzietnych i zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Na dzień 31 grudnia 2025 r. Kartę Dużej Rodziny wydano dla 1 132 rodzin, natomiast liczba osób, którym wydano kartę to 3 043; liczba rodziców/małżonków, którym przyznano kartę – 1 949, liczba dzieci, którym przyznano kartę 1 094. Osoby posiadające Kartę Dużej Rodziny w 2025 r. mogły skorzystać z ulg i zwolnień oferowanych przez 15 przedsiębiorców działających na terenie Gminy Kłobuck.

2. Placówki oświatowe

Placówki oświatowe realizują program wychowawczo-profilaktyczny. W ramach programu realizowane są projekty, których celem jest zaktywizowanie i zainspirowanie środowiska uczniów, rodziców, nauczycieli do przeciwstawiania się agresji, przemocy, cyberprzemocy oraz uzależnieniom, promowania aktywnego spędzania czasu wolnego, zdrowego trybu życia oraz promowania właściwych postaw moralnych i społecznych. Działania realizowano z następujących obszarów:

- w obszarze zdrowia – edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki, kształtowanie umiejętności organizacji

pracy i wypoczynku, oraz postaw bezpieczeństwa;

- w obszarze relacji – kształtowanie u uczniów umiejętności właściwej komunikacji i tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, współdziałania, asertywnego wyrażania potrzeb, zainteresowań i pasji, postępowania zgodnie z prawami i obowiązkami członka społeczeństwa, rozwijano również postawy patriotyczne;
- w obszarze kultury – nauczyciele dbali o kultywowanie tradycji szkolnych, uwrażliwiali na kwestie moralne, kształtowali u uczniów potrzebę uczestnictwa w kulturze;
- w obszarze bezpieczeństwa – nauczyciele zapoznawali uczniów z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowali umiejętności zachowania w sytuacjach zagrożenia, przygotowywali do bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych, uczyli utrzymywania ładu i porządku w miejscu pracy oraz uświadamiali negatywny wpływ długotrwałej pracy przy komputerze.

W rodzinach, w których dzieci i młodzież nie mają odpowiedniej opieki ze strony rodziców lub opiekunów częściej dochodzi do demoralizacji i w konsekwencji do konfliktu z prawem. Szkoły organizują również wsparcie dla rodziców z udziałem psychologa czy pedagoga. Prelekcje dotyczą m.in. informowania rodziców o instytucjach udzielających wsparcia rodzinom z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.

W sytuacji rodzin objętych pomocą asystenta rodziny, utrzymuje on stały kontakt z wychowawcami oraz pedagogami, motywuje rodziców do utrzymywania stałego kontaktu z wychowawcą, planuje wspólną pomoc rodzinie i dzieciom, ponieważ placówki oświatowe są bardzo ważnym ogniwem w planowaniu pomocy rodzinie. Zdarzają się również sytuacje, gdzie szkoła zgłasza ośrodkowi pomocy społecznej, że w rodzinie mogą występować problemy opiekuńczo-wychowawcze i prosi o interwencję. Pedagodzy szkolni na bieżąco monitorują sytuację w szkole poprzez rozmowy z wychowawcami, uczniami i rodzicami. Wychowawcy szkolni i pedagodzy współpracują z pracownikami socjalnymi, kuratorami, policją, asystentami rodzin, pracownikami PCPR w Kłobucku oraz Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kłobucku w sprawach rodzin, w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Wspólnie wypracowują szereg różnych działań mających na celu wspieranie rodzin i zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach. W szkołach organizowane są prelekcje odnośnie szeroko rozumianego bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Jest to bardzo ważna działalność, gdyż brak odpowiedniego poczucia bezpieczeństwa rodzin z dziećmi wpływa niekorzystnie na ich kondycję.

3. Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kłobucku

Poradnia realizuje m.in. takie zadania jak: udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom, podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka oraz ich rodzicom. Rodzice lub opiekunowie zgłaszający się do poradni dostrzegają problemy opiekuńcze (niska motywacja do nauki, słabe wyniki w nauce, problemy ze skupieniem uwagi) lub wychowawcze (wagarowanie, uzależnienie od komputera, palenie tytoniu, nieposłuszeństwo, brak wpływu na dziecko) i starają się je rozwiązać. Jak wynika z zebranych danych, w roku 2025 w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych udzielono 65 porad psychologiczno-pedagogicznych. Rodziny te zostały objęte pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie poradni. Terapię psychologiczną objęto 4 rodziny.

4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku

W 2025 r. z terenu Gminy Kłobuck 12 dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przebywało w pieczy zastępczej, w tym 10 dzieci pozostawało w rodzinnej pieczy zastępczej i 2 dzieci w instytucjonalnej.

W okresie sprawozdawczym umieszczono 1 dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W roku 2025 na terenie Gminy Kłobuck funkcjonowały 3 placówki zapewniające dzieciom pieczę zastępczą, w tym 2 placówki o charakterze instytucjonalnym i 1 placówka typu rodzinnego – Rodzinny Dom Dziecka. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku pełni również funkcję informacyjną udzielając rodzinom ze szczególnymi potrzebami, informacji na temat miejsc, gdzie mogą uzyskać fachową pomoc w rozwiązywaniu ich problemów. W 2025 roku 2 kandydatom na rodzinę zastępczą udzielono informacji w na temat procedury kwalifikacyjnej dla kandydatów na rodzinę zastępczą.

Dwóm rodzinom udzielono wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, kolejne dwie rodziny objęto wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni i asystenci rodziny z GOPS Kłobuck biorą udział w spotkaniach organizowanych przez Dom Dziecka w Kłobucku, celem oceny sytuacji dziecka znajdującego się w pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku jako jednostka wspierająca również osoby niepełnosprawne w 2025 r. udzielało pomocy osobom i rodzinom z dysfunkcjami z Gminy Kłobuck. W ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, którego misją jest ułatwienie i tworzenie optymalnych warunków do brania aktywnego i pełnego udziału w życiu społecznym i zawodowym osób niepełnosprawnych, PCPR realizował pomoc dla osób z różnymi dysfunkcjami. W 2025 r. udzielono pomocy w dofinansowaniu do turnusu rehabilitacyjnego dla 4 dzieci wraz z opiekunami, 9 dzieciom z terenu Gminy Kłobuck dofinansowano zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz dla 3 dzieci udzielono wsparcia w formie dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się. Ponadto, dla 3 dzieci dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego. W 2025 r. 12 osób dorosłych i 2 dzieci skorzystało z dofinansowania w zakresie sportu, kultury, rekreacji (wycieczka).

W ramach wsparcia PFRON z programu „Aktywny Samorząd” dla osób niepełnosprawnych z Gminy Kłobuck udzielono następującej pomocy: 12 osobom dofinansowano studia, 8 osobom dofinansowano zakup sprzętu elektronicznego, w tym 1 osobie dofinansowano szkolenie w zakresie obsługi sprzętu elektronicznego i oprogramowania. 2 osoby otrzymały dofinansowanie do zakupu fotelika rehabilitacyjnego. W ramach pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej kolejne 3 osoby otrzymały dofinansowanie do przedszkola.

5. Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku

Na terenie Gminy Kłobuck pracuje 6 dzielnicowych, którzy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kłobuck uczestniczą grupach diagnostyczno-pomocowych w zakresie prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty”. Funkcjonariusze policji wraz z pracownikiem socjalnym i w razie potrzeby przedstawicielem oświaty i służby zdrowia oraz kuratorem, ustalają indywidualny plan pomocy rodzinie, który ma celu wyjście z kryzysowej sytuacji i profilaktykę przemocy w rodzinie.

Ponadto, Komenda Powiatowa Policji prowadzi działania prewencyjne w formie prelekcji w szkołach i przedszkolach mających na celu przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży. W 2025 r. funkcjonariusze z KPP w Kłobucku przeprowadzili w placówkach oświatowych z terenu Gminy Kłobuck 80 spotkań o charakterze profilaktycznym.

6. Sądy oraz kuratorzy sądowi

Istotną rolę wspierającą dla rodzin odgrywają kuratorzy sądowi. W roku 2025 na terenie Gminy Kłobuck funkcjonowały rodziny, w których realizowane było postępowanie wykonawcze w sprawach opiekuńczych z tytułu ustanowienia nadzoru kuratora nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej. Z danych przekazanych przez Zespół Kuratorów Rodzinnych wynika, że w roku sprawozdawczym nadzorem kuratora objętych było 21 rodzin. Postanowieniem sądu członków 8 rodzin zobowiązano do podjęcia udziału w terapii, w szczególności rodzinnej lub z zakresu uzależnienia od alkoholu. Do współpracy z asystentem rodziny zobowiązano 5 rodzin, a kolejne 4 rodziny zobowiązano do przeprowadzenia specjalistycznej diagnostyki z zakresu zdrowia psychicznego.

Sąd rodzinny, działając w oparciu o Kodeks rodzinny i opiekuńczy, posiada szerokie kompetencje do ingerencji w funkcjonowanie rodziny, o ile dobro małoletnich dzieci jest zagrożone, a spektrum zobowiązań, które może nałożyć na rodzinę jest szerokie. W związku z tym, mając na uwadze dobro dzieci, w roku 2025 w przypadku 1 rodziny zastosowano zobowiązanie do zaprzestania deprecjonowania osoby rodzica wobec drugiego rodzica, kolejną rodzinę zobowiązano do poprawy warunków lokalowych i zapewnienia higienicznych warunków życia oraz kontynuowania współpracy z pracownikiem socjalnym. Ponadto, 1 rodzinę zobowiązano do stosowania zaleceń lekarza prowadzącego leczenie małoletniego i do regularnego stawiania się na terminy rehabilitacji.

Kuratorzy sądowi i społeczni ściśle współpracują z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kłobucku, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku, Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kłobucku, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłobucku oraz placówkami oświatowymi.

7. Miejski Ośrodek Kultury w Kłobucku

Prawidłowe funkcjonowanie rodziny w środowisku, to również dbanie o prawidłowy rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju zajęciach pozaszkolnych. Dobra organizacja czasu wolnego i zainteresowanie rodziny formą jego spędzania zapobiega demoralizacji dzieci i młodzieży. Zachowania człowieka w czasie wolnym związane z największą swobodą wyboru świadczą najlepiej o jego rzeczywistych dążeniach, postawach, systemie wartości. Poprzez stwarzanie i kształtowanie nawyków do najbardziej pożądanego społecznie sposobu spędzania wolnego czasu można wpływać pośrednio na kształtowanie się postaw i systemu wartości młodego człowieka. Dzieci i młodzież nie tylko z rodzin z trudnościami mogą korzystać z zajęć oferowanych przez Miejski Ośrodek Kultury w Kłobucku: zajęcia edukacyjne, animacyjne, imprezy kulturalne o różnym charakterze w tym plenerowe, zajęcia warsztatowe.

Atrakcyjnie zagospodarowany czas wolny dzieci i młodzieży pomaga w rozwijaniu i spełnianiu się młodym artystom i stwarza dogodne warunki dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego. Miejski Ośrodek Kultury w Kłobucku prowadzi dla dzieci i młodzieży stałe formy zajęć: koło plastyczne, szachowe, koło muzyczne (zajęcia wokalne i zajęcia instrumentalne), taniec modern jazz, Zespół Pieśni i Tańca „Ziemia Kłobucka”, Studio Piosenki „Śpiewajka”, grupa teatralna Mały MOK, Teatr Nowych&Aktywni&Zet, klub gier planszowych, MOK TOK (studio radiowo-nagraniowe dla dzieci i młodzieży).

Jako instytucja kultury Miejski Ośrodek Kultury posiada ofertę spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży również w czasie ferii zimowych i wakacji poprzez organizowanie różnych zajęć: plastycznych, manualnych, rekreacyjnych, warsztatów teatralnych, muzycznych oraz projekcje filmów i przedstawień teatralnych. Jest to dobra propozycja dla dzieci spędzających dni wolne w domu i rozwiązanie dla pracujących rodziców, którzy nie mogą w tym czasie zapewnić opieki swoim dzieciom.

8. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kłobucku

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kłobucku w roku 2025 zorganizował i współorganizował łącznie 18 imprez sportowo-rekreacyjnych. W czasie wakacji i ferii zimowych dzieci i młodzież mogły uczestniczyć w zajęciach sportowych m.in. z koszykówki, siatkówki, piłki nożnej, tenisa stołowego, gier i zabaw – łącznie z zajęć sportowych skorzystało 270 osób.

Działalność rekreacyjno-sportowa ww. instytucji ma na celu zaspokojenie potrzeb w zakresie kultury fizycznej i rekreacji rodzin, w tym dzieci i młodzieży. Stanowi nieodzowny element w zakresie profilaktyki i promocji aktywnego spędzania wolnego czasu.

9. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kłobuck

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kłobuck realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej ze szczególnym uwzględnieniem działalności na rzecz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Kłobuck na lata 2023-2027. W działaniach realizowanych przez Zespół dominują funkcje diagnostyczne i profilaktyczne. W każdej ze spraw powołana jest grupa diagnostyczno-pomocowa, w skład której wchodzi pracownik socjalny i przedstawiciel policji. W zależności od potrzeb rodziny, skład grupy diagnostyczno-pomocowej poszerzony jest o innych specjalistów: przedstawicieli oświaty, osób zajmujących się problemem uzależnień, mediacji rodzinnej, psychologów, terapeutów oraz kuratorów sądowych.

W ramach współpracy Zespół podejmuje wspólne działania mające na celu udzielenie pomocy rodzinom, w których może dochodzić do stosowania przemocy. Rodziny objęte procedurą „Niebieskiej Karty” to między innymi również rodziny przeżywające problemy opiekuńczo-wychowawcze, gdyż często rodzice stosujący przemoc wobec dzieci przejawiają symptomy osób nieradzących sobie w codziennym funkcjonowaniu.

Według danych za 2025 rok do Zespołu wpłynęło 56 „Niebieskich Kart” założonych u 53 rodzin. Procedura „Niebieskiej Karty” została zakończona w przypadku 41 rodzin, w tym u 8 rodzin, w których procedurę wszczęto w 2024 r. Działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego objęto wszystkie zgłoszone rodziny, w tym 13 rodzin z dziećmi. W związku z brakiem na terenie Gminy Kłobuck Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem, który oferuje pomoc psychologiczną, prawną i finansową, Zespół kierował osoby będące ofiarami przemocy i objęte procedurą „Niebieskiej Karty” do Częstochowskiego Stowarzyszenia „ETOH”. W 2025 r. wydano 4 zaświadczenia dla ofiar przemocy w celu skorzystania z pomocy stowarzyszenia. W 2025 r. stowarzyszenie udzieliło wsparcia mieszkańcom Gminy Kłobuck w następującym zakresie:

- pomoc psychologa, psychoterapeuty i psychiatry – 26 osób, w tym 21 rodzin z dziećmi;
- pomoc prawna – 19 osób, w tym 16 rodzin z dziećmi;
- pomoc finansowa – 13 osób, w tym 12 rodzin z dziećmi.

Mniejsza liczba zaświadczeń wydanych przez Zespół w odniesieniu do udzielonego przez stowarzyszenie wsparcia wynika z potrzeby udzielenia pomocy nie tylko ofiarom, ale również członkom ich rodzin.

Istotnym problemem rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi jest nadużywanie alkoholu przez jej członków. Zespół Interdyscyplinarny kieruje również wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłobucku o leczenie odwykowe. Członkowie Zespołu oraz grup diagnostyczno-pomocowych w roku 2025 skierowali do GKRPA 2 osoby, co do których istniało podejrzenie, że mogą być uzależnione od alkoholu.

10. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłobucku

Do zadań GKRPA w Kłobucku należy m.in. inicjowanie, monitorowanie i ocena działań w zakresie realizacji zadań gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, rozpatrywanie wniosków o leczenie skierowanych do GKRPA.

Ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2025 r. częściowo sfinansowano pomoc w formie zasiłków celowych na żywność dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i innymi problemami (20 000,00 zł), którą realizowano w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz sfinansowano pomoc psychoterapeuty na kwotę 34 884,94 zł.

11. Punkt Interwencji Kryzysowej

W roku 2025 Punkt Interwencji Kryzysowej nie prowadził działalności z powodu zawieszenia działalności Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka, przy którym działał PIK.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 jest strategicznym dokumentem gminy, a jego głównym założeniem jest stworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Podstawą programu jest przeświadczenie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, którą należy promować i wzmacniać, zwłaszcza wobec wyzwań współczesnego świata. Jeżeli w rodzinach pojawiające się problemy przewyższają możliwość ich rozwiązania we własnym zakresie, przy wykorzystaniu własnych środków oraz zasobów, pojawia się konieczność wsparcia z zewnątrz. Należy wtedy dołożyć wszelkich starań używając dostępnych sił, metod i narzędzi, by takie rodziny uzyskały profesjonalną pomoc, aby w przyszłości same mogły funkcjonować bez konieczności wsparcia z zewnątrz.

Na podstawie wielu doświadczeń z obszaru podejmowanych działań na rzecz rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, wskazuje się potrzebę coraz bardziej pogłębionej i zindywidualizowanej pracy. Aby skutecznie pomóc rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, należy przeprowadzić analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego, jak i przyczyn, które doprowadziły do kryzysu w rodzinie.

Zwiększone zaangażowanie osób współpracujących z rodzinami znajdującymi się w kryzysie, wzmocnienie roli i funkcji rodziny oraz rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i wspieranie rodziny, to działania, które determinują sukces. W związku z tym bardzo ważna jest rola asystenta rodziny jako osoby, która na co dzień pracuje z rodziną i pomaga jej przezwyciężyć trudności. W pomocy rodzinie w wyjściu z trudnej sytuacji istotna jest współpraca asystenta rodziny z innymi instytucjami, tj. z rodzinnym kuratorem zawodowym, kuratorami społecznymi, Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kłobucku, wychowawcami i pedagogami szkolnymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku. Nieodzownym elementem w osiągnięciu sukcesu jest również wsparcie specjalistów z zakresu psychologii, psychoterapii, psychiatrii i terapii uzależnień.

Działania podejmowane w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 ukierunkowane są na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, których celem jest zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Mają na celu udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzinom bezradnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego i rodzinom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Podejmowane są działania profilaktyczne na rzecz wzmacniania rodziny oraz działania ukierunkowane na promowanie różnych form spędzania czasu wolnego przez rodziny, dzieci i młodzież. Efektem realizowanych działań jest poprawa sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa

socjalnego rodzin oraz zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży.

Wszystkie działania w programie mają charakter subsydiarny, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tych celów będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji i podmiotów powołanych do wspierania rodziny przy współpracy i współdziałaniu ze strony rodzin, gdyż osiągnięcie zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany sytuacji i przezwyciężenia trudności. Z przedstawionych wskaźników wnioskować można, że w sposób ciągły prowadzone są działania zmierzające do polepszenia sytuacji dziecka i rodziny, a efektami podejmowanych działań w ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest poprawa sytuacji ww. rodzin oraz podniesienie jakości współpracy różnorodnych instytucji na rzecz rodziny.

Potrzeby wynikające z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

W zakresie potrzeb wskazane jest w latach następnych podejmowanie następujących działań:

- 1) utrzymywanie i rozwój gminnego systemu wsparcia rodziny;
- 2) zapewnienie wsparcia i pomocy specjalistycznej rodzinom przeżywającym trudności w ich przezwyciężaniu;
- 3) wzmacnianie interdyscyplinarnej pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w celu rozwoju ich kompetencji wychowawczych, aby ograniczać umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej;
- 4) zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze możliwości skorzystania z wsparcia asystenta rodziny;
- 5) zabezpieczanie środków finansowych na pokrycie części kosztów związanych z przebywaniem dzieci w pieczy zastępczej;
- 6) realizacja projektów i programów ukierunkowanych na wsparcie rodzin przy wykorzystaniu środków zewnętrznych.

DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kłobucku
mgr Teresa Duraj-Stefańska